

Austatud lugeja!

Eesti jaoks väga tähtis otsus on nüüdseks langetatud – rahvas andis 14. septembril Euroopa Liidule oma „jah“ sõna. Põgus pilk ainuüksi Eesti õigusloomele näitab, et selle vastutusrikka otsuse eelmõju on jätnud olulise jälje meie lähimineviku, kuid veel olulisemalt saab see mõjutama meie tulevikku. Ja nagu korralikule abielule kombeks, tuleb nüüdsest teha kõik selleks, et Eesti kooselu Euroopaga laabuks võimalikult sujuvalt. Vastupidine käitumine on ennasthävitav ja vastutustundetu.

Vastutusele, kuigi teistsuguses plaanis, on keskendunud ka suurem jagu käesoleva Juridica artiklitest. Paul Varul on vaatluse alla võtnud võlgniku vastutuse pankroti korral. Tegemist ei ole mitte üksnes pankrotiõiguse jaoks olulise teemaga. On selge, et eluterve majanduskeskkonna tagamiseks ei piisa üksnes majandustegevuse reguleerimisest, vaid oluline on ka nende reeglite täitmise järgimine ja rikkujate vastutusele võtmine. Seejuures teeb kurvaks, et autor ei saa jätta osundamata mitmele ilmsele puudusele vastutuse regulatsioonis, seda enam, et tegu pole iseseisvumise järgse nn esimese ringi õigusaktidega.

Eri õigusaktide kooskõla küsimuse tõstatab teinegi pankrotiõiguse artikkel, kus Priit Manavald analüüsib ärikeelu vastavust põhiseadusele. Seadmata kahtluse alla kohtute igakülgset valmisolekut kaitsta inimeste põhiõigusi, ei pea autor õigeks, et ärikeelu kohaldamise eesmärgid ja menetluskord tuleb seaduse rakendajal tuletada seaduse tõlgendamise teel.

Vastutuse teemat jätkab ka Tambet Tampuu artikkel, kus autor kommenteerib võlaõigusseaduses sätestatud deliktiõiguslikku vastutust teise isiku tekitatud kahju eest. Võlaõigusseaduse paremaks mõistmiseks pakub artikkel kindlasti olulist abi.

Kommenteerivat laadi kirjutiseks on ka Jaak Ostrati artikkel uuest patendi-seadusest. Lisaks seaduse mõningate sätete mõtte avamisele juhib autor tähelepanu ka mitmetele kitsaskohtadele, mida autori arvates oleks võinud teistmoodi reguleerida.

Jaanika Erne artiklis tutvustatakse lugejale vahendusmenetluse instituuti ning kutsutakse seadusandjat üles vahendusmenetluse laialdasema juurutamise võimalusi tõsisemalt kaaluma.

Omaette artiklite grupi moodustavad René Värgi, Ingrid Ulsti ja Marit Toomi artiklid, mis otsesemalt või kaudsemalt on seotud rahvusvahelise avaliku õigusega. R. Värk võtab vaatluse alla Iraagi sõja legitiimsuse küsimuse, kõrvutades USA ja tema liitlaste argumente sõjalise operatsiooni lubatavuse kaitseks ning sõjavastaste väiteid, mille kohaselt Iraagi ründamine pole rahvusvahelise õigusega kooskõlas. I. Ulsti artiklis käsitletakse rahapesu ja terrorismi finantseerimise olemust ning peatatakse nende kuritegude tõkestamise võimalikel meetmetel. Artiklis püstitatakse küsimus, kuidas on üheaegselt võimalik tagada finantsprivaatsuse kaitsmine ja efektiivselt võidelda raskete kuritegude vastu. M. Toomi artiklis otsitakse vastust küsimusele, kuidas piirab riigijuhi immunitet riigipeade ja kõrgete riigiametnike karistamist rahvusvaheliste kuritegude eest. Vaidlustamata kõrgetele riigiametnikele immuniteedi andmise vajadust, kritiseeritakse artiklis nn topeltstandardite rakendamist, mis võimaldab lääneriikide juhtidele kohaldada teistsuguseid reegleid kui nn paariiriikide liidrite suhtes.

Head lugemist!

Katrin Prükk